

УДК 004.056+351746.1:35.073(477)

<https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2022.1.12>

Г. В. КОВАЛЬ

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

ORCID: 0000-0001-5317-6876

С.В. КОБКО

Національна академія внутрішніх справ

ORCID: 0000-0002-3121-0823

В.А. КОБКО

Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту

ORCID: 0000-0002-3586-8219

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Стрімкий розвиток інформаційних технологій поступово перетворює світ. Водночас, переваги сучасного цифрового світу та розвиток інформаційних технологій призвели до нових загроз національній та міжнародній безпеці. Відомі випадки незаконного створення, збору, отримання, зберігання, використання, поширення інформації, незаконних фінансових операцій, крадіжок та шахрайства в Інтернеті. Різновидом загальної категорії «безпека» є поняття «національна безпека». Під національною безпекою слід розуміти захист особистості, суспільства і держави, національних цінностей, способу життя, життєво важливих інтересів від широкого спектру зовнішніх і внутрішніх загроз різних за своєю природою. Поняття «національна безпека» є динамічним, а не статичним явищем. Воно повинно постійно змінюватися, а отже, має змінювати свої адміністративні та правові аспекти.

Саме тому важливе місце у визначенні багатовимірного змісту досліджуваного поняття посідає адміністративно-правовий аспект, оскільки особливістю національної безпеки з адміністративно-правових позицій є те, що одна зі сторін адміністративно-правових відносин є відповідним носієм повноважень національної безпеки перед іншими суб'єктами цих відносин.

Адміністративно-правове регулювання, як різновид державного регулювання, є механізмом імперативно-нормативного регулювання діяльності організації. Це також передбачає управлінську діяльність суб'єктів та об'єктів та формування стабільного правового порядку їх функціонування.

Підсумовуючи вищесказане щодо адміністративно-правових аспектів національної безпеки України, можна констатувати, що ми окреслили основні напрямки розвитку системи; визначили, що підвищення ефективності діяльності сектору безпеки України може здійснюватися шляхом налагодження управлінської діяльності та вдосконалення нормативно-правової бази, яка, своєю чергою, регулюватиме правовідносини у сфері національної безпеки. Встановлено, що використання прогресивного світового та європейського досвіду має базуватися виключно на глибокому аналізі з урахуванням історичного розвитку кожної країни, її унікальних традицій і цінностей, а подальше міжнародне співробітництво має здійснюватися для безпеки та миру.

Ключові слова: національна безпека України, інформаційна безпека, державне регулювання, адміністративно-правові аспекти регулювання, сектор безпеки.

А.В. КОВАЛЬ

Львовский государственный университет безопасности жизнедеятельности

ORCID: 0000-0001-5317-6876

Е.В. КОБКО

Национальная академия внутренних дел

ORCID: 0000-0002-3121-0823

В.А. КОБКО

Институт государственного управления и научных исследований по гражданской защите

ORCID: 0000-0002-3586-8219

ИНФОРМАЦИОННАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ В СИСТЕМЕ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ: АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВОЙ АСПЕКТ

Стремительное развитие информационных технологий постепенно меняет мир. В то же время преимущества современного цифрового мира и развитие информационных технологий привели к возникновению новых угроз национальной и международной безопасности. Имеют место случаи незаконного создания, сбора, получения, хранения, использования, распространения информации, незаконных финансовых операций, кражи и мошенничества в сети Интернет. Разновидностью общей категории «безопасность» является понятие «национальная безопасность». Под национальной

безопасностью следует понимать защиту личности, общества и государства, национальных ценностей, образа жизни, жизненно важных интересов, от широкого спектра внешних и внутренних угроз, имеющих различный характер. Понятие «национальная безопасность» представляет собой динамичное, а не статичное явление. Оно должен постоянно меняться и, следовательно, изменять свои административные и правовые аспекты.

Административно-правовой аспект занимает важное место в определении многоаспектного содержания исследуемого понятия, так как особенность национальной безопасности с административно-правовых позиций заключается в том, что одна из сторон административно-правовых отношений является надлежащим носителем полномочий национальной безопасности над другими субъектами этих отношений.

Административно-правовое регулирование, как вид государственного регулирования, представляет собой механизм императивного и нормативного регулирования деятельности организации. Оно также предполагает управление деятельностью субъектов и объектов и формирование устойчивого правового порядка их функционирования.

Обобщая вышеизложенное об административно-правовых аспектах национальной безопасности Украины, можно констатировать, что мы наметили основные направления развития системы; сделали вывод, что повышение эффективности сферы безопасности Украины можно осуществить путем налаживания управленческой деятельности и совершенствования нормативно-правовой базы, которая, в свою очередь, будет регулировать правоотношения в сфере национальной безопасности. Выявлено, что использование передового мирового и европейского опыта должно основываться исключительно на глубоком анализе с учетом исторического развития каждой страны, ее уникальных традиций и ценностей, а дальнейшее международное сотрудничество должно осуществляться для обеспечения безопасности и мир.

Ключевые слова: национальная безопасность Украины, информационная безопасность, государственное регулирование, административно-правовые аспекты регулирования, сфера безопасности.

A.V. KOVAL

Lviv State University of Life Safety
ORCID: 0000-0001-5317-6876

Ye.V. KOBKO

National Academy of Internal Affairs
ORCID: 0000-0002-3121-0823

V.A. KOBKO

Institute of Public Administration and Research in Civil Protection
ORCID: 0000-0002-3586-8219

INFORMATION SECURITY IN THE NATIONAL SECURITY SYSTEM: THE ADMINISTRATIVE AND LEGAL ASPECT

The rapid development of information technology is gradually transforming the world. At the same time, the benefits of the modern digital world and the development of information technology have led to new threats to national and international security. There are cases of illegal information creation, collection, obtaining, storage, usage, dissemination, illegal financial transactions, theft and fraud on the Internet. A variant of the general "security" category is the "national security" concept. National security should be understood as the individual's, society and the state, national values, lifestyle vital interests protection, from a wide range of external and internal threats, that are different in nature.

The administrative-legal aspect has an important place in determining the multidimensional content of the studied concept, as the national security peculiarity from administrative-legal positions is that one of the parties to administrative-legal relations is the appropriate bearer of national security powers over other subjects of these relations.

Administrative and legal regulation, as a kind of state regulation, is a mechanism of imperative and normative regulation of the organization. It also involves management's activities of subjects and objects and the formation of a stable legal order of their functioning.

The concept of "national security" is a dynamic and not a static phenomenon. It must keep changing and therefore should change its administrative and legal aspects.

Summarizing the above on the administrative and legal aspects of Ukrainian national security, we can state that we have outlined the main directions of development of the system; increasing the efficiency of the security sector of Ukraine can be done by establishing management activities and improving the regulatory framework, which, in turn, will regulate legal relations in the national security field. It was found that the use of progressive world and European experience should be based solely on in-depth analysis, taking into account the

historical development of each country, its unique traditions and values, and further international cooperation should be carried out to ensure security and peace.

Keywords: Ukrainian national security, information security, state regulation, administrative-legal aspects of regulation, security sector.

Постановка проблеми.

Суспільство й держава потребують підготовки нової генерації вже працюючих керівників і фахівців органів державної влади в системі національної безпеки, формування реального та перспективного резерву кадрів, своєчасної підготовки фахівців для заміщення нових посад, у тому числі в нових структурах державного апарату, покращення якості та підвищення ефективності управлінського процесу. Всебічний розвиток людського потенціалу – це імператив сучасного цивілізаційного процесу; це головна складова національного багатства й рушійна сила суспільного поступу, визначальний критерій оцінки його рівня. Світовою практикою доведено, що інвестиції в людський капітал є найефективнішими. Цим і зумовлюється нова якість економічного зростання, яка утвердилася за останні десятиріччя в розвинених країнах світу. У Західній Європі, зокрема, цей компонент забезпечує близько 75% приросту національного багатства [10, с. 13]. Саме тому потрібні рішучі кроки задля забезпечення національної безпеки в Україні у сучасному, європейському розумінні, тобто потрібен якісно інший підхід до формування інформаційної безпеки в системі національної безпеки, а саме його адміністративно-правового аспекту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Проблеми національної безпеки, зокрема стосовно визначення поняття «національна безпека» як адміністративно-правової категорії, досліджували українські вчені: В. Б. Авер'янов, О. Ф. Андрійко, І. В. Арістова, О. М. Бандурка, О.О.Бандурка, В. Т. Білоус, Ю. П. Битяк, І. С. Братков, В. М. Гаращук, Є.В.Додін, В. О. Заросило, С. Ф. Константинов, Р. А. Калюжний, С.В.Ківалов, Т. О. Коломоєць, В. К. Колпаков, О. В. Копан, А. Т. Комзюк, В. В. Конопльов, О. В. Кузьменко, В. Я. Настюк, В. А. Ліпкан, В. І. Олефір, О. І. Остапенко, А.М. Подоляк, В. П. Петков, Т. О. Проценко, Л. А. Савченко, М. М. Тищенко, В. К. Шкарупа, І. М. Шопіна, Х. П. Ярмакі, О. Н. Ярмаши та ін. [2, с. 27].

Адміністративно-правові аспекти щодо інформаційної безпеки в системі національної безпеки розглядалися такими науковцями, як С.С.Алексеев, О. М. Васильєв, А. Б. Венгеров, В. М. Горшенєв, В.В.Дудченко, В. П. Казимирчук, В. В. Лазарєв, П. О. Недбайло, Ю.М.Оборотов, А. С. Піголкін, П. М. Рабінович, О. Ф. Скакун, С. Я. Фурса, М. В. Цвік та ін. Дослідженням проблематики юридичних документів займалися такі вчені, як: В. О. Бутенко, А. В. Зубенко, Н. М. Пархоменко, П.М. Рабінович, Т. В. Сендецька, С. В. Собура, О. Е. Чекотовська та ін. Проте проблема невизначеності багатьох питань у сфері інформаційної безпеки в системі національної безпеки України залишається актуальною й сьогодні. Тому для нас є особливо цікавими дослідження науковців та практиків щодо питань розкриття сутності адміністративно-правових аспектів інформаційної безпеки в системі національної безпеки України.

Прагненням України вступити до НАТО та Європейського Союзу чиниться військовий, політичний, економічний тиск Російської Федерації, що зумовлює необхідність посилення національної безпеки. Отже, проблематика національної безпеки держави, зокрема щодо понятійного апарату, потребує подальшого розвитку та дослідження [2, с. 28].

Формулювання мети дослідження

Дослідження сутності адміністративно-правових аспектів інформаційної безпеки в системі національної безпеки – це дослідження загальних питань безпекового сектора України й виділення змісту адміністративно-правового регулювання цієї галузі. Метою статті є здійснення аналізу адміністративно-правових аспектів інформаційної безпеки в системі національної безпеки України.

Викладення основного матеріалу дослідження

Стрімкий розвиток інформаційних технологій поступово трансформує світ. Відкритий та вільний кіберпростір розширює свободу і можливості людей, збагачує суспільство, створює новий, глобальний та інтерактивний ринок ідей, досліджень та інновацій, стимулює відповідальну та ефективну роботу влади й активне залучення громадян до управління державою та вирішення питань місцевого значення, забезпечує публічність та прозорість влади. Водночас переваги сучасного цифрового світу та розвиток інформаційних технологій зумовили виникнення нових загроз національній та міжнародній безпеці. Поряд з інцидентами природного (ненавмисного) походження зростає кількість і потужність кібератак, вмотивованих інтересами окремих держав, груп та осіб. Поширюються випадки незаконного створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення інформації, незаконних фінансових операцій, крадіжок та шахрайства в мережі Інтернет. Кіберзлочинність стає транснаціональною та здатна завдати значної шкоди інтересам особи, суспільства і держави загалом [3].

Світова глобалізація, формування єдиного загальноєвропейського освітнього простору, політична й інші суспільні реформи є основою інноваційної перебудови суспільства, основою

досягнення нової якості суспільного прогресу і водночас шляхом наближення України до базових європейських стандартів. Ефективне державне управління має формуватися навколо економічних та інформаційних інтересів країни, а також фокусуватися на підвищенні стандартів життя громадян. Актуальність такого підходу, визнаного у розвинених демократичних країнах, украї заострюється для України саме зараз, під час економічної рецесії. В умовах сучасного науково-технічного прогресу змінюється зміст і характер управлінської праці [4].

Тому в українському суспільстві постала необхідність суттєвого підвищення професійності державного сектору, зокрема інформаційної безпеки в державі, який має продемонструвати ефективні та результативні управлінські рішення, здатність формулювати план дій та реалізовувати відповідну державну інформаційну політику безпеки.

Різновидом загальної категорії «безпека» є поняття «національна безпека». В Україні наукове розроблення проблем забезпечення національної безпеки активно відновилося в працях учених (юристів, військових, філософів, соціологів, політологів), починаючи з 1990-х років, і триває досі [2].

Крізь призму захищеності життєво важливих національних інтересів розглядає поняття національної безпеки А. Г. Мосейко. На думку вченого, під національною безпекою слід розуміти захищеність життєво важливих інтересів особи, суспільства і держави, національних цінностей, способу життя від широкого спектра зовнішніх і внутрішніх загроз, різних за своєю природою [6, с. 44].

Д. О. Безубов пише, що є певні види категорії феномена національної безпеки в соціумі:

1. Пасивна категорія національної безпеки, тобто національна безпека в собі як певний стан оточуючого середовища, за якого відсутня небезпека. Водночас втручання суб'єктів не є обов'язковим або необхідним, система априорі передбачає відсутність небезпеки, загрози чи ризику.

2. Активна категорія національної безпеки, тобто національна безпека, виявляється у взаємодії з антагоністичними поняттями «небезпека», «загроза» або «ризик» і характеризується діями суб'єктів соціуму для досягнення безпечного стану чи управління системою з метою уникнення виникнення ситуації небезпек, загроз і ризиків.

3. Нейтральна категорія національної безпеки передбачає встановлення одночасного стану безпеки суспільства з діяльністю щодо моніторингу стану загроз і небезпек у майбутньому періоді [1, с. 48].

Основою сектора безпеки України, як і будь-якого інституту, є нормативно-правова база, яка регулює відносини в цій сфері, формує державну політику безпекового сектора та забезпечує її реалізацію. Очевидно, що така законодавча база має досить велику кількість документів, включаючи Основний закон держави – Конституцію України, закони, державні програми, стратегії, програми, підзаконні акти тощо. Якщо говорити про основні нормативні документи, на яких саме базується безпековий сектор, то варто звернути увагу на такі Закони України: «Про Національну безпеку України» від 21 червня 2018 р., «Про Збройні сили України» від 6 грудня 1991 р., «Про Службу безпеки України» від 25 березня 1992 р., «Про державну таємницю» від 21 січня 1994 р., «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 р., «Про Раду національної безпеки і оборони України» від 5 березня 1998 р., «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 р., «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 1 липня 2010 р., «Про Національну гвардію України» від 13 березня 2014 р., «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» від 5 жовтня 2017 р., «Про оборонні закупівлі» від 17 липня 2020 р., «Про розвідку» від 17 вересня 2020 р. тощо. До того ж діє величезна кількість підзаконних актів, положення яких націлені на реалізацію та дотримання галузевих документів [9, с. 154].

Важливе місце у визначенні багатовимірного змісту досліджуваного поняття має адміністративно-правовий аспект, оскільки особливістю національної безпеки з адміністративно-правових позицій є те, що однією зі сторін адміністративно-правових відносин є відповідний носій владних повноважень у сфері національної безпеки щодо інших суб'єктів цих відносин [6, с. 45; 8, с. 65].

Н. В. Галіцина стверджує, що адміністративно-правове регулювання як різновид державного регулювання є механізмом імперативно-нормативного упорядкування організації і діяльності суб'єктів і об'єктів управління і формування стійкого правового порядку їх функціонування. О. В. Голяшкін також стверджує, що сутність адміністративно-правового регулювання полягає в механізмі імперативно-нормативного впорядкування організації і діяльності суб'єктів та об'єктів державного управління і формуванні стійкого порядку їх функціонування, яке, поєднуючись із нормами інших галузей права, «оформлює», «поглинає», «вводить» їх у дію на певному циклі, ситуації діяльності регульованих об'єктів [4, с. 147].

Численні точки зору фахівців після наукової систематизації вперше в історії України лягли в основу визначень понять національної безпеки і суміжних термінів у важливих документах держави: Концепції (основи державної політики) національної безпеки України; Законі України «Про основи національної безпеки України», Стратегії національної безпеки України тощо [2; 10; 11]. Важливо мати на увазі, що поняття «національна безпека» є динамічним, а не статичним феноменом, тому не тільки може, а й повинно змінюватися, а значить і повинен змінюватися її адміністративно-правовий аспект.

Національна безпека охоплює оборону країни та всі види безпеки, передбачені Конституцією України та законодавством України, насамперед, державну, громадську, інформаційну, екологічну, економічну, транспортну, енергетичну безпеку, безпеку особи [2, с. 29]. Особа, суспільство і держава є одночасно об'єктами та суб'єктами забезпечення національної безпеки. Вони повинні взаємодіяти в межах чинного законодавства [2].

Національна безпека має забезпечуватися проведенням єдиної узгодженої державної політики у всіх сферах життєдіяльності, системою заходів інформаційного, організаційно-правового, фінансово-економічного, соціально-політичного характеру, котрі є адекватними загрозам і небезпекам життєво важливим інтересам особи, суспільства і держави. З огляду на той факт, що система національної безпеки є багатокomпонентною, постає потреба в існуванні спеціальної підсистеми, мета функціонування якої полягала б у забезпеченні функціонування та розвитку цієї системи, тобто у забезпеченні життєздатності її системоутворюючих елементів, зокрема, національних інтересів людини, суспільства, держави. Такою системою і є система забезпечення національної безпеки, а також національна система кібербезпеки. Ці та інші фактори і підтверджують висновок щодо розгляду національної системи кібербезпеки не лише як підсистеми державної інформаційної політики, а й передусім як складового компонента системи забезпечення національної безпеки України [3].

«Сектор безпеки» – це інтегральна категорія, яка має такі структурні елементи (компоненти): 1) об'єкт; 2) суб'єкт; 3) межі (сфери) сектора безпеки (об'єктивна складова частина); 4) загрози різного характеру, націлені на порушення безпеки (суб'єктивна складова частина) [7, с. 145-146]; 5) стратегічне прогнозування й моделювання можливих потенційних загроз та викликів, як зовнішніх, так і внутрішніх, тобто інформаційне забезпечення й детальний опис комплексу завдань та адміністративно-правових заходів, спрямований на реалізацію основної мети безпеки держави. По-перше, об'єктами безпеки нині можна вважати людину і громадянина (їхні права та свободи й безпека реалізації останніх), суспільство (безпечне дотримання його моральних, культурних, історичних, матеріальних, природних цінностей) та державу (її суверенність, конституційність, демократію, територіальну цілісність й недоторканність). Зазначена теза підтверджується тим, що чинним законодавством України закріплено, що державна політика у сфері безпеки спрямована на захист: людини і громадянина – їхніх життя і гідності, конституційних прав і свобод, безпечних умов життєдіяльності; суспільства – його демократичних цінностей, добробуту та умов для сталого розвитку; держави – її конституційного ладу, суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності; території, навколишнього природного середовища – від надзвичайних ситуацій. Основними принципами, що визначають порядок формування державної політики у сфері безпеки, є верховенство права, підзвітність, законність, прозорість та дотримання засад демократичного цивільного контролю за функціонуванням сектора безпеки та застосуванням сили, дотримання норм міжнародного права, участь в інтересах України у міжнародних зусиллях із підтримання миру і безпеки, міждержавних системах та механізмах міжнародної колективної безпеки та розвиток сектора безпеки як основного інструменту реалізації державної політики у сферах безпеки [14, с.155]. По-друге, важливу та основну роль у процесі здійснення адміністративно-правового регулювання сектора безпеки України відіграє діяльність суб'єктів щодо забезпечення належної ефективності безпекового сектору. Так, відповідно до Указу Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 березня 2016 р. «Про Концепцію розвитку сектора безпеки і оборони України» суб'єктами сектора безпеки визначені Президент України, Рада національної безпеки і оборони України, Міністерство внутрішніх справ України, Національна гвардія України, Національна поліція України, Державна прикордонна служба України, Державна міграційна служба України, Державна служба України з надзвичайних ситуацій, Служба безпеки України, Управління державної охорони України, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, Державна спеціальна служба транспорту, координаційний орган із питань розвідувальної діяльності при Президентові України та розвідувальні органи України, Апарат Ради національної безпеки і оборони України, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну військово-промислову політику, інші складники, що визначені законами України [14, с.156]. До таких складників необхідно зарахувати й органи місцевого самоврядування та органи виконавчої влади на місцях. Місцеві державні адміністрації забезпечують здійснення заходів щодо охорони громадської безпеки, громадського порядку, боротьби зі злочинністю тощо.

Аналізуючи сучасний стан та рівень сектора безпеки України та його законодавче забезпечення, можна дійти висновку, що нині він потребує суттєвих удосконалень та наукових досліджень. З урахуванням нещодавнього прийняття Стратегії національної безпеки України, вважаємо за необхідне звернути особливу увагу законодавця на прискорення опрацювання й прийняття також Стратегії громадської безпеки та цивільного захисту України, Стратегії економічної безпеки, Стратегії біобезпеки та біологічного захисту, Стратегії інформаційної безпеки, Стратегії забезпечення державної безпеки, Стратегії енергетичної безпеки, Стратегії продовольчої безпеки та Національної розвідувальної програми. Також зауважимо, що бракує глибоких та комплексних досліджень науковців у вигляді

невивченого понятійно-категоріального апарату безпекового сектора, відсутнє розуміння та розмежування теоретичних категорій у цій сфері, мало вивчено та проаналізовано стан забезпечення українського сектора безпеки. Внаслідок належного вивчення цієї сфери можна врегулювати та підвищити ефективність безпекового сектора України шляхом налагодження управлінської діяльності в цій галузі, вдосконалення нормативно-правової бази, яка врегулює правовідносини у сфері безпеки, та подальшого опрацювання міжнародного співробітництва з метою дотримання безпеки та миру не тільки всередині країни, а й за її кордонами [14, с. 157].

Висновки

Підсумовуючи вищезазначене щодо адміністративно-правових аспектів національної безпеки України, можемо констатувати, що нами окреслені основні напрямки розвитку системи; підвищення ефективності безпекового сектора України може відбуватися шляхом налагодження управлінської діяльності та вдосконалення нормативно-правової бази, що, в свою чергу, врегулює правовідносини у сфері національної безпеки; виявлено, що використання прогресивного світового і європейського досвіду має здійснюватися виключно на основі глибокого аналізу з урахуванням особливостей історичного розвитку кожної окремої країни, її унікальних традицій і цінностей, а подальше міжнародне співробітництво повинно здійснюватися з метою дотримання безпеки та миру.

Перспективи подальших розвідок у даному напрямі полягають у розгляді та аналізі організаційних та методичних засад публічного адміністрування в сфері забезпечення національної безпеки України.

Список використаної літератури

1. Беззубов Д. О. Проблеми теорії публічного адміністрування в сфері забезпечення національної безпеки. Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія : Право. 2018. Вип. 5. С. 45-49
2. Гурковський М. П., Сидор М. Я. Поняття національної безпеки як адміністративно-правової категорії С.27 Соціально-правові студії. 2021. Випуск 2 (12). С. 26-32
3. Дюрдіца І. В. Адміністративно-правовий зміст національної системи кібербезпеки як складника системи національної безпеки України
4. Коваль Г. В. Самоосвіта як ефективний напрям розвитку професіоналізму державного службовця / Г. В. Коваль // Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування, Херсон. 2018, № 2. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <file:///C:/Users/Home/Desktop/Самоосвіта%20держслужбовців.pdf>
5. Конституція України [Текст]: офіц. текст: [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. із змінами, внесеними Законом України від 8 грудня 2004 р. К.: Мін-во Юстиції України, 2006. 124 с.
6. Moseiko, A. H. (2019). Natsionalna bezpeka Ukrainy yak ob'ekt publichnoho administruvannia [National security of Ukraine as an object of public adminis2019. Вип. 2 (86). С. 42-52., с. 44].
7. Про Концепцію розвитку законодавства про державну службу в Україні: указ Президента України від 20 лютого 2006 р. № 140/2006// Офіційний вісник України. 2006. 7 березня. № 8, 39 с.
8. Про Національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2469-19> Концепції (основи державної політики) національної безпеки України : Постанова Верховної Ради України від 16.01.1997 р. № 3/97-ВР.
9. Примаков К. Поняття та ознаки адміністративно-правового регулювання у сфері масової інформації в Україні. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 11. С. 145-150.
10. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3/97-%D0%B2%D1%80#Text>
11. Концепція (основи державної політики) національної безпеки України: Постанова Верховної Ради України від 16.01.1997 р. № 3/97-ВР <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2469-19> [in Ukr.]
12. Законодавство України (Legislation of Ukraine). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3/97-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukr.].
13. Про Стратегію національної безпеки України : Указ Президента України від 12.02.2007 р. № 105/2007. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2469-19> [in Ukr.]
14. Цибульник Н. Ю. Деякі питання сектора безпеки України як об'єкта адміністративно-правового регулювання. Право і суспільство. № 1 / 2021. Секція: адміністративне право і адміністративний процес, інформаційне право. С.151-157.

References

1. Bezzubov, D., O., Problems of the theory of public administration in the field of national security. Scientific notes of the Central Ukrainian State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko. Series: Right. 2018. Vip. 5. pp. 45-49.
2. Gurkovsky M., P., Sidor M., Ya., The concept of national security as an administrative and legal

category P.27 Socio-legal studies. 2021. Issue 2 (12). Pp. 26-32

3. Diorditsa IV Administrative and legal content of the national cybersecurity system as a component of the national security system of Ukraine.

4. Koval GV Self-education as an effective direction for the development of professionalism of civil servants / GV Koval // Theory and practice of public administration and local government, Kherson. 2018, № 2. [Electronic resource] - Access mode: file:///C:/Users/Home/Desktop/Самоосвіта%20держслужбовців.pdf

5. Constitution of Ukraine [Text]; ofits. text: [adopted at the fifth session of the Verkhovna Rada of Ukraine on June 28, 1996, as amended by the Law of Ukraine of December 8, 2004. Kyiv: Ministry of Justice of Ukraine, 2006. 124 p.

6. Moseyko A., G., National Security of Ukraine as an Object of Public Administration. Bulletin of LDUVS named after EO Didorenko. 2019. Vip. 2 (86). Pp. 42-52., P. 44].

7. Про Концепцію розвитку законодавства про державну службу в Україні: указ Президента України від 20 лютого 2006 р. № 140/2006// Офіційний вісник України. 2006. 7 березня. № 8, 39 с.

8. On the Concept of Civil Service Legislation Development in Ukraine: Decree of the President of Ukraine of February 20, 2006, № 140/2006 // Official Gazette of Ukraine. 2006. 7 March. № 8, 39 p.

9. Primakov K., Concepts and signs of administrative and legal regulation in the field of mass information in Ukraine. Entrepreneurship, economy and law. 2016. № 11. pp. 145–150.

10. Zakonodavstvo Ukrainy (Legislation of Ukraine). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2469-19> [in Ukr.]

11. Kontseptsii (osnovy derzhavnoi polityky) natsionalnoi bezpeky Ukrainy: Postanova Verkhovnoi Rady Ukrainy vid 16.01.1997 r. № 3/97-VR [Concepts (foundations of state policy) of national security of Ukraine: Resolution of the Verkhovna Rada of Ukraine No. 3/97-VR of 16.01.1997].

12. Zakonodavstvo Ukrainy (Legislation of Ukraine). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/105/2007> [in Ukr.].

13. On the National Security Strategy of Ukraine: Decree of the President of Ukraine of 12.02.2007 № 105/2007. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2469-19> [in Ukr.]

14. Tsybulnyk N., Yu., Some issues of the security sector of Ukraine as an object of administrative and legal regulation. Law and society. № 1. 2021. Section: administrative law and administrative process, information law. P.151-157.